

Beantwoording van de 7 vragen uit het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK)

Het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving bevat normen waaraan goed beleid of goede regelgeving dient te voldoen. Uitgebreide informatie vind je op www.naarhetiak.nl (klik dan op de tekst "Naar het IAK" in de linker kolom).

1. Wat is de aanleiding?

In het programma woningbouw en het programma een thuis voor iedereen staat beschreven dat er een aanvullende 100 miljoen euro beschikbaar gesteld wordt voor de huisvesting van aandachtsgroepen. In november 2021 is in een Kamerbrief (10*100 miljoen additionele woningbouw) deze 100 miljoen euro beschikbaar gesteld.

Het kabinet zet via verschillende wegen (financieel) in op de versnelling van de woningbouw en het wegwerken van het woningtekort. Goede en betaalbare huisvesting staat voor mensen met lage inkomens en mensen met een bijzondere woonbehoefte, ook wel bekend als aandachtsgroepen, daarbij bijzonder onder druk.

Deze regeling bouwt voort op de regeling huisvesting aandachtsgroepen uit 2021 en moet komende tranches mogelijk maken. Het wordt daarmee een meerjarige regeling. In deze consultatie zit in de bijlage de derde tranche verwerkt. Naar aanleiding van deze regeling uit 2021 is een tussenevaluatie uitgevoerd en liggen er daarnaast ook een aantal inhoudelijke wijzigingen voor.

2. Wie zijn betrokken?

Uiteraard treft de regeling allereerst de aandachtsgroepen zelf, gezien het geld uitgegeven zal worden aan de totstandkoming van woonplekken voor deze groepen. Hierbij gaat het om arbeidsmigranten, studenten, statushouders, dak- en thuislozen, woonwagenbewoners en overige spoedzoekers. Zij zijn niet direct betrokken bij de totstandkoming van de regeling. De primaire verantwoordelijkheid voor huisvesting van deze groepen ligt bij gemeenten. De middelen uit deze regeling worden daarom ook (middels een specifieke uitkering) aan gemeenten verstrekt. We gaan er vanuit dat gemeenten in de aan te dragen initiatieven rekening houden met de (woon)wensen en eisen voor de verschillende groepen.

Verder is er een voorgesprek geweest waarin gemeenten, IPO, VNG en Aedes zijn uitgenodigd. De koepelorganisaties zullen ook individueel benaderd worden tijdens de internetconsultatieperiode om hun input mee te nemen in de uiteindelijke definitieve regeling.

3. Wat is het probleem?

Goede en betaalbare huisvesting staat voor mensen met lage inkomens en mensen met een bijzondere woonbehoefte, ook wel bekend als aandachtsgroepen, bijzonder onder druk. Dat is vanwege diverse ontwikkelingen zoals de gevolgen van de coronacrisis, de steeds groter wordende druk op de woningmarkt, de oorlog in Oekraïne, des te nijpender geworden. Bijzondere aandacht gaat daarbij uit naar de huisvesting van aandachtsgroepen zoals mensen met sociale en/of medische urgentie (onder wie mensen die dak- en thuisloos zijn of dreigen te worden), statushouders, mensen die uitstromen uit een intramurale situatie, arbeidsmigranten, uitwonende studenten en woonwagenbewoners. Deze groepen hebben nu al veel moeite met het vinden van betaalbare woonruimte. Ook komt het geregeld voor dat zij in onwenselijke omstandigheden leven. De opgave voor de huisvesting van aandachtsgroepen is dan ook urgent.

4. Wat is het doel?

Algemeen doel: Toegankelijkheid woningmarkt, vraag en aanbod zijn in evenwicht. Woningtekort inlopen. Met deze regeling worden gemeenten geholpen om projecten voor aandachtsgroepen een impuls te geven die anders niet van de grond zouden komen, betaalbaarder en sneller te realiseren.
Specifieke doelen: Voldoende huisvesting voor aandachtsgroepen, aanbod wooneenheden afgestemd op aandachtsgroepen vergroten.

Operationeel doel: Belemmeringen voor realisatie zijn weggenomen, passende uitkering ten behoeve van financiering huisvestingsprojecten. Met een budget van ruim 90 miljoen euro voor twee tranches streven we om ruim 15.000 woningen te realiseren (op basis van een bijdrage van maximaal 6.000 euro per woonruimte)

5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

De woningbouw voor aandachtsgroepen blijft achter op de al reeds nijpend zijnde woningmarkt. Omdat deze groepen kwetsbaar zijn is het rechtvaardig om hier een subsidiemogelijkheid voor in het leven te roepen. Zonder extra middelen voor de huisvesting van aandachtsgroepen bestaat de kans dat zij niet bediend worden via het reguliere aanbod of er geen passende huisvesting is. Het lukt de markt en gemeenten niet om in voldoende aantallen en voldoende snelheid een huisvestingsoplossing te verzorgen met lage huren, geschikt voor de doelgroep. De ervaringen met de eerste en tweede tranche laten zien dat dit positieve gevolgen heeft voor de bouw van woningen voor deze groepen.

6. Wat is het beste instrument?

Er is voor financiële sturing in de vorm van een specifieke uitkering aan gemeenten gekozen omdat daarmee een financiële impuls kan worden gegeven aan het vergroten van het aanbod. Er is gekozen voor een specifieke uitkering om te borgen dat de middelen daadwerkelijk naar het gestelde doel gaan en om goede monitoring hierop mogelijk te maken. Om effectiviteit en doelmatigheid te borgen worden aanvragen alleen in behandeling genomen, die aan de eisen uit de regeling voldoen.

Nadat een aanvraag is ingediend zal deze op volledigheid worden getoetst door de RVO. RVO zal de ingediende voorstellen toetsen aan de voorwaarden voor een Rijksbijdrage zoals opgenomen in deze regeling.

Ten minste één keer per jaar rapporteert de gemeente conform de Financiële verhoudingswet over de rechtmatigheid van bestedingen waarvoor een specifieke uitkering is verstrekt (via de SiSa-verantwoording). Dit betreft in de jaarrekening, conform de vereisten in de financiële verhoudingswet, en kan op verzoek van de minister ook in een aparte (periodieke) rapportage. Indien uit de verantwoordingsinformatie blijkt dat de uitkering niet volledig is besteed aan de activiteiten waarvoor deze is verstrekt, of onrechtmatig is besteed, dan kan de minister (dat deel van) de toegekende specifieke uitkering terugvorderen.

Om tot uitvoering van een regeling dit jaar te komen biedt de Financiële-verhoudingswet de mogelijkheid om, vooruitlopend op de totstandkoming van een AMvB, een ministeriële regeling vast te stellen, 17 lid 2 Financiële-verhoudingswet jo. 4:23 lid 3 onder a Awb. Dit kan alleen mits binnen een jaar na vaststelling van de regeling de wettelijke grondslag daarvoor (de AMvB) is gerealiseerd.

7. Wat zijn de gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

Gevolgen voor burgers en bedrijven

Gemeenten hebben het voortouw om te komen tot aanvragen voor het de regeling. Burgers spelen geen directe rol binnen de regeling, aandachtsgroepen ondervinden baten bij door het realiseren van voor hen bestemde huisvesting. Ook bedrijven spelen geen directe rol binnen de regeling. Marktpartijen kunnen wel baten ondervinden wanneer de gelden worden besteed aan een van de eigen projecten.

Uiteraard zijn de gebruikelijke inspraakprocedures wel van toepassing bij de projecten. Met de ministeriële regeling wordt de juridische basis gevormd voor specifieke uitkeringen aan gemeenten ter financiering van een deel van het tekort van de huisvesting van aandachtsgroepen.

Milieueffecten

Er zijn twee vormen van impact op het milieu te voorzien. Enerzijds is er kortdurende impact op de directe leefomgeving mogelijk gedurende werkzaamheden van het project of aanpassingen in de openbare ruimte. Hiervoor geldt de reguliere bouw wet- en regelgeving.

